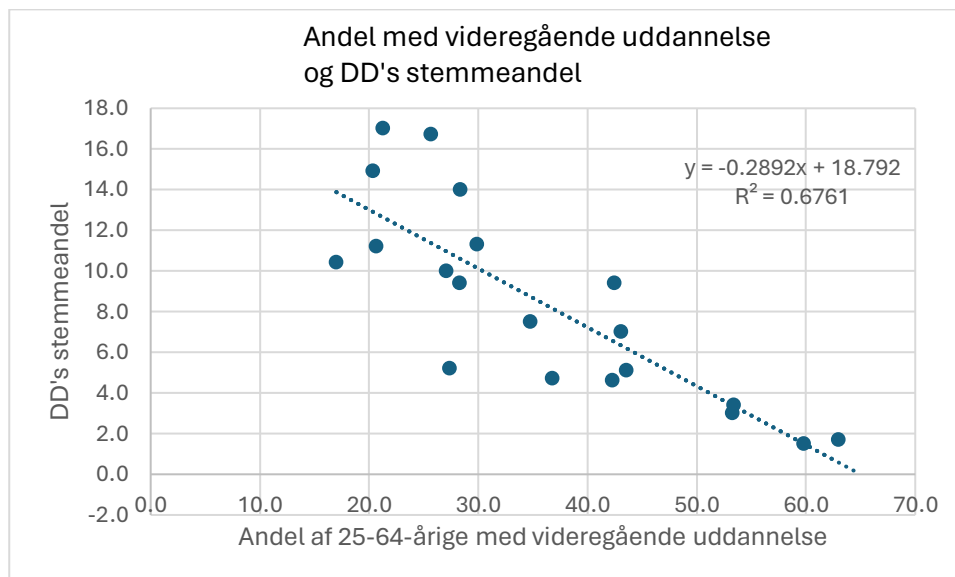

Fællesdel

1a

Tabel 1 omregnet til diagram med lineær regression.

På diagrammet "Andel med videregående uddannelse og DD's stemmeandel" ser man på x-aksen andelen af 25-64-årige, der har gennemført en videregående uddannelse i udvalgte kommuner. På y-aksen ses andelen, der har stemt på partiet Danmarksdemokraterne ved folketingsvalget i 2022 i de samme udvalgte kommuner. Andelen der stemmer på Danmarksdemokraterne (DD) er den afhængige variabel, mens andelen med en videregående uddannelse er den uafhængige variabel. Andelen, der stemmer DD i kommunerne, er nemlig afhængig af, hvor stor en del af befolkningen, der i de kommuner har en videregående uddannelse. Ifølge regressionslinjen falder andelen af befolkningen, der stemte DD i 2022 med 0,28% for hver enkelt procent af kommunens 25-64-årige, der har gennemført en videregående uddannelse. Det vil altså sige, at jo større en andel af 25-64-årige, der har en videregående uddannelse i kommunen, desto færre stemmer på DD. Ifølge R-værdien kan det ses, at de to variable har 67,7% samvarians. Altså kan 67,7% af stemmeandelen på DD, forklares ud fra uddannelsesniveaet i de enkelte kommuner.

Ud fra tabel 1 kan det udledes, at Danmarksdemokraterne generelt nyder størst opbakning i mindre veluddannede kommuner. Mange af de mindre veluddannede kommuner ligger i Udkantsdanmark, mens det fremstår på tabel 1, at andelen af 25-64-årige med videregående uddannelser i centralt beliggende kommuner som Aarhus, København og Gentofte er på mere end 50%. Opbakningen til Danmarksdemokraterne kan skyldes, at vælgerne i mindre uddannede og yderbeliggende kommuner

i høj grad kan identificere sig med partiet og dets kandidater. Partiets formand Inger Støjberg har f.eks. brugt lokalaviser til udtalelser og nyheder, hvor magtfulde og fremtrædende politikere -som hende- normalt ville bruge landsdækkende aviser. Dette kan gøre, at nogle mennesker har en oplevelse af, at DD distancerer sig fra alt det elitære, og i højere grad fokuserer på mennesker i yderområderne og dem, der ikke tilhører overklassen. Ud fra Minerva-modellen, der har et sociologisk udgangspunkt, kan man om Danmarksdemokraternes vælgere sige, at deres kulturelle kapital tilgodeser partiet og Inger Støjberg.

2a

Hypotese 1: 50,5% af enhedslistens vælgere mener der bliver brugt for mange penge på forsvaret, fordi partiet og dets vælgere ideologisk set er relativt pacifistiske.

Enhedslisten har gennem årtier markeret sig som et overordnet pacifistisk parti. Dette kan f.eks. ses ved den modstand, der har været i partiet imod NATO, der også viser sig ved, at partiet har modarbejdet Danmarks deltagelse i en række militære operationer såsom krigen i Irak. Partiets pacifisme kan have tiltrukket de mest pacifistiske danskere, hvilket kan forklare, at over halvdelen af deres vælgere synes, at der bliver brugt for mange penge på forsvaret.

Hypotese 2: Kun 25,9% af SF's vælgere mener der bliver brugt for få penge på forsvaret, fordi partiets vælgere foretrækker pengene bliver brugt på velfærd.

Partiet SF kæmper for en større offentlig sektor med mere og bedre velfærd. Partiets vælgere ønsker altså, at der skal bruges flere penge på velfærd i Danmark. Da pengene kun kan bruges en gang, foretrækker partiets vælgere derfor, at øgede offentlige udgifter bliver brugt på velfærd i stedet for på forsvar.

Hypotese 3: Alternativets vælgere har meget delte holdninger til udgifter til forsvaret, fordi partiets eksistensgrundlag i høj grad baserer sig på klima- og miljøpolitik.

Alternativet blev dannet for at skabe klimahandling. Mange af partiets vælgere stemmer derfor Alternativet, fordi de har klima og miljø absolut øverst på dagsordenen. Udgifter til forsvaret relaterer sig ikke direkte til miljø- og klimapolitik, derfor ser man en splittelse blandt vælgerne, hvor 38,8% mener der bliver brugt for meget på forsvaret, 35% mener det er et passende niveau, og 26,2% mener, at der skal bruges flere penge på forsvaret.

Delopgave B

B2: Undersøgelse

Når man taler om jordskredsvalg i dansk politik, bringer det straks tankerne over på da Fremskridtspartiet i begyndelsen af 1970-erne blev valgt ind med et brag. Ved folketingsvalget i 2022, var der dog igen lidt af et jordskredsvalg. De nye partier Moderaterne og Danmarksdemokraterne løb med en meget stor del af stemmerne, mens deres ”moderparti” Venstre stod tilbage med et langt fra tilfredsstillende valgresultat. Der kan i bilag B1 findes tal for hvad denne vælgervandring skyldes.

Tabel 1 viser i absolutte tal, hvad en række vælgere, der stemte Venstre i 2019, valgte at stemme på i 2022. Omregnes tabellen fra absolutte til relative tal fremgår det, at 17,4% af Venstre-vælgere fra 2019 valgte at stemme Moderaterne i 2022. Denne udregning fra absolutte til relative tal laves ved at dele Moderaternes stemmetal i 2022 med Venstres i 2019 og så gange med 100, så:

$100/575*100=17,391$. Det fremgår også, at kun 41,5% valgte at stemme venstre igen i 2022. Med viden in mente om, hvor stor en del af Venstres vælgere, der har stemt på et andet parti i 2022, er det relevant at undersøge hvilke politiske årsager, der er hertil. Tabel 1 viser en række emners betydning ved valget i 2022 for de vælgere, der stemte i Venstre i 2019, fordelt på partivalg i 2022. Af figuren fremgår det bl.a., at de vælgere der er gået over til Danmarksdemokraterne i væsentligt højere grad end nogen anden af grupperne, havde udlændingepolitikken som et vigtigt emne, da de stemte i 2022, for tilbageværende Venstre-vælgere var det kun 40%. Tabel 2 viser et lignende mønster. Tabellen viser nemlig andelen der har erklæret sig helt- eller delvist enige i en række udsagn. De adspurgte var Venstre vælgere i 2019, det fremgår igen hvad de stemte ved 2022. Hele 77,2% af vælgere, der er gået over til Danmarksdemokraterne erklærer sig enige i, at indvandring udgør en alvorlig trussel mod dansk kultur. Igen er det suverænt den af grupperne, der fremstår mest skeptiske over for udlændinge og integration. Ud fra tabel 1 omregnet til relative tal, kan det udledes, at 12,2% af Venstre-vælgere fra 2019, stemte på Danmarksdemokraterne i 2022.

Mens den del af 2019-Venstre-vælgere, der går mest op i stram udlændingepolitik er gået imod Danmarksdemokraterne, tegner der sig også et andet mønster i tabel 2 og figur 1. Nemlig at de vælgere, der er mindst borgerlige fordelingspolitisk, har søgt mod Moderaterne. Hele 66% af vælgere, der stemte Moderaterne i stedet for Venstre, erklærer sig i tabel 2 enige i, at der bør afsættes et milliardbeløb til forbedring af lønningerne for en række offentligt ansatte. Dette tal er væsentligt højere end det er i nogen anden gruppe, tallet er for de tilbageværende Venstre-vælgere

på 46,5%. Figur 1 viser en lignende tendens, her fremgår det nemlig, at selvom hospitaler og sundhedsvæsen var et vigtigt emne for ca. 70% af de tilbageværende Venstre-vælgere i 2022, så var tallet betragteligt større blandt dem, der gik over til Moderaterne. Her havde mere end 80% nemlig emnet som et af de øverste på dagsordenen, da de stemte. Så de mest fordelingspolitisk "venstreorienterede" Venstre-vælgere fra 2019, valgte i høj grad Moderaterne til i 2022. De største vælgerflugter fra Venstre er gået til Danmarksdemokraterne og Moderaterne, hvilket nok ikke er så overraskende, eftersom begge partier udspringer af Venstre. Af den omregnede tabel 1, fremgår det dog, at hele 8,5% af Venstres 2019-vælgere i 2022 stemte på Liberal Alliance, der vel og mærke ikke udspringer af Venstre, og som har været fremme i mere end 10 år. Af figur 1 fremgår der blandt disse LA-vælgere, der stemte Venstre i 2019, en modsat tendens end den for Moderaterne. For mere end 60% af disse vælgere havde skattepolitik en stor betydning ved valget i 2022, for alle andre grupper var tallet under 40%. Eftersom Liberal Alliance ønsker, at skattetrykket skal falde i Danmark, kan det konkluderes, at de Venstre-vælgere fra 2019, der fordelingspolitisk er mest højreorienterede har søgt mod Liberal Alliance. Det kan desuden konkluderes, at Venstres tilbageværende vælgere ikke er dem, hvor hverken størst eller mindst andel er enige i noget udsagn i tabel 2, ligesom gruppen heller ikke ved noget politikområde i figur 1 udmærker sig som dem, hvor hverken størst eller mindst andel havde det som vigtigt, da de stemte. Politikområderne er altså i nogen grad, i hvert fald i deres tidligere vælgeres øjne, blevet udlejret til andre partier.

Af tabel 2 og figur 1 kan det altså konkluderes, at vælgerflugten fra Venstre i høj grad kan skyldes, at dets tidligere vælgere, har en række holdninger og prioriteringer som andre partier afspejler tydeligere end Venstre. Figur 2 kan dog give noget mere viden om, hvad vælgerflugten kan skyldes. Figuren viser 2019-Venstre-vælgernes sympati for Jakob Ellemann-Jensen, der på daværende tidspunkt var formand for Venstre. Her er der særligt et tal, der springer i øjnene: over 60% af vælgerne, der gik fra Venstre til Danmarksdemokraterne synes dårligt om Jakob Ellemann. Sympatien for Ellemann ligger altså i denne gruppe langt lavere end i nogen anden. Ser man på Moderaterne, er andelen, der decideret synes meget dårligt om Ellemann f.eks. på under 30%. Når 12% af Venstres vælgere er gået over til DD, og opbakningen til Ellemann blandt dem er så lav, må det formodes, at en af grundene til deres partihop skyldes netop Ellemann. Derfor kan det være relevant at overveje, hvad modstanden mod ham bunder i. Ser man på Ellemanns profil er han velhavende, bor i Nordsjælland og kan let fremstå elitær. Han har i sine yngre år meldt sig ud af Venstre grundet partiets udlændingepolitik, som fødevareminister skældte han landmænd ud og så stemte han desuden for en rigsret mod Inger Støjberg (samt fyret hende som næstformand). Der kan

altså ud fra hans sociale og politiske profil være forskellige forklaringer på, at netop Danmarksdemokrat-vælgerne, der tidligere stemte Venstre, ikke kan lide ham. Hans politiske virke som fødevareminister har sandsynligvis blandt nogle en vis betydning for holdningen til ham. Men er hans relativt elitære fremtoning udslagsgivende, er det relevant at undersøge den socioøkonomiske baggrund hos Venstres (tidligere) vælgere. Tabel 3 viser netop en række socioøkonomiske baggrundsvARIABLE hos vælgere, der stemte Venstre i 2019 fordelt på deres partivalg i 2022. Af tabellen fremgår det, at 42,9% af vælgerne, der er gået til DD bor på landet eller i en by med mindre end 5000 indbyggere, mens tallet for Venstre-vælgere er på 27,6%. Samtidig fremgår det af tabellen, at hele 71,4% af vælgerne, der er gået til DD ikke har en videregående uddannelse, for de tilbageværende Venstre-vælgere er tallet på 59,4%. Fremstod Venstres daværende Formand Jakob Ellemann som en elitær, veluddannet Københavner var det altså sandsynligvis vanskeligt for mange at identificere sig med ham, hvorfor mange gik fra Venstre til Danmarksdemokraterne. Tabel 3 viser til gengæld, at hele 81% af de vælgere, der stemte Venstre i 2019, men Moderaterne i 2022, bor i byer med mere end 5000 indbyggere. Af samme gruppe har 44% en videregående uddannelse. Umiddelbart burde denne gruppe altså i højere grad kunne identificere sig med Ellemann, og figur 2 viser da også, at næsten 30% af vælgerne, der er gået til Moderaterne fra Venstre, synes meget godt om Ellemann.

Den negative betydning af at have en formand, som der er stor modstand imod blandt sine (tidligere) vælgere, styrkes af en moderne tendens i dansk politik. Nemlig at det enkeltes partis formand tegner partiets linje i offentligheden, og at formanden symboliserer partiet. Denne tendens var tydelig ved valget i 2022, hvor partier med populære formænd som Inger Støjberg, Mette Frederiksen og Lars Løkke fik gode valg. Når Ellemann var en upopulær i en række tidligere vælgeres øjne valgte de derfor et parti med en formand som de syntes bedre om.

Bilag B1 viser samlet, at der er blevet brudt nogle politiske skillelinjer i Danmark. Da Venstre gik til valg i 2019 indeholdt partiet både Inger Støjberg, Lars Løkke og Jakob Ellemann. Partiet havde forskellige fløje, men samlede sig under fælles vinger. Interne opgør i partiet har dog ført til, at det er blevet delt i 3, og en række politiske skillelinjer -som Venstre tidligere formåede at samle i et parti- er blevet tydeligt markeret med tredelingen. Særligt er den politiske skillelinje mellem lavt uddannede, der gerne bor i yderområderne, og højt uddannede, der gerne bor i centrale områder, blevet tydelig. Dette markeres netop af den store forskel, der er på de Venstre-vælgere, der er søgt mod midten og Moderaterne, og de Venstre-vælgere, der er søgt mod det populistiske værdipolitiske højre og Inger Støjberg. Et af kendetegnene for politiske skillelinjer er ”organisatoriske udtryk” og

der er altså netop kommet organisatoriske udtryk i form af DD og Moderaterne, der gør, at Venstres vælgere har delt sig i en grad så kun 41,5% af Venstre-vælgere i 2019 stemte på partiet igen i 2022. Skillelinjen mellem Venstre-vælgerne fra 2019, der stemte Moderaterne og Danmarksdemokraterne i 2022 fremstår tydeligt ved forskellene i deres politiske prioriteringer, der kommer til udtryk i figur 1 og tabel 2. Tidligere blev der redegjort for de holdningsmæssige forskelle mellem de gamle Venstre-vælgere, der er gået til helholdsvist Moderaterne og Danmarksdemokraterne og så de vælgere, der er blevet hos Venstre. Sammenligner man Moderaterne og Danmarksdemokraterne er der dog endnu større forskelle. Af figur 1 kan det f.eks. udledes at af alle 2022-grupper af Venstre-vælgere fra 2019, så er dem der er gået til Moderaterne, den gruppe hvor flest havde klima- og miljøpolitik som vigtigt emne da de skulle stemme (over 40%), mens Danmarksdemokraternes vælgere var dem, hvor færrest havde det som vigtigt emne (under 20%). Samme tendens, men med modsatte fortegn kan ses ved udlændingepolitik, hvor en næsten dobbelt så stor andel af vælgere, der er gået til DD end dem der er gået til Moderaterne, havde det som vigtigt emne.

Ud fra bilag B1 kan det konkluderes, at vælgerflugten fra Venstre i høj grad har tilgodeset de nye partier Moderaterne og Danmarksdemokraterne, der begge udspringer af Venstre. Det kan desuden konkluderes, at disse vælgere på en række områder distancerer sig fra både hinanden og Venstres tilbageværende vælgere. Især kan der ses store politiske forskelle mellem vælgergrupperne når det gælder udlændinge, klimapolitik og fordelingspolitik. Der er også stor forskel på Venstres (tidligere) vælgere socioøkonomisk. Her markerer der sig især nogle skillelinjer uddannelsesmæssigt og geografisk, hvor nogle bevæger sig mod et værdipolitisk højre og Inger Støjberg, mens andre bevæger sig mod midten med Moderaterne og Lars Løkke.

B3: Notat

Kære Troels Lund Poulsen

Som svar på deres forespørgsel følger hermed et notat, der fungerer som en vurdering af, hvordan De kan håndtere partiets tilbagegang i vælgertilslutningen.

Årene efter folketingsvalget i 2019 har vist sig som ganske svære for Venstre. Efter den tidligere formand Lars Løkke Rasmussen stiftede midterpartiet "Moderaterne" og den tidligere næstformand Inger Støjberg stiftede det højre-populistiske parti "Danmarksdemokraterne", har Venstre været i vælgermæssige udfordringer. Det utilfredsstillende folketingsvalg i 2022 gjorde det umuligt at danne en borgerlig regering, hvorfor Venstre indgik en historisk regering over midten med Moderaterne og Socialdemokratiet. Regeringen er ganske upopulær i befolkningen, og især er Venstre blevet hårdt ramt. Har meningsmålingerne ret er Venstre historisk upopulære. Partiet skal ikke bare finde en måde at stoppe vælgerblødningen på, men også genvinde gamle vælgere.

Genovervej regeringsdeltagelsen

Vores regeringsdeltagelse har indiskutabelt påvirket vores opbakning i befolkningen negativt. En forklaring herpå kommer i bilag B2, hvor den politiske kommentator Lars Trier Mogensen argumenterer for, at Venstre er blevet "klemmt og glemt". Han mener altså, at det var en kæmpe fejl for Venstre at gå med i regeringen. Som en af grundene til at partiet får så hårde tæsk i meningsmålinger efter regeringsdeltagelsen nævner Mogensen: "*Lars Løkke har formået at tage æren for alt, hvad der trækker i en borgerlig retning*".¹ Mogensen vurderer altså, at Moderaterne og ikke Venstre blandt vælgerne får æren for alt borgerligt, der kommer ud af regeringen. Denne analyse deler jeg i nogen grad, hvorfor vi bør undersøge om der er en måde, hvorpå Venstre får en større del af æren. Skal vi flytte æren fra Moderaterne og over på Venstre, vil det dog sandsynligvis kræve, at partiet kritiserer Moderaterne direkte. Dette kan gøre regeringen endnu mere upopulær, og det kan altså nok ikke lade sig gøre, så længe vi sidder i regering. Grundet den vanskelige balance mellem Moderaterne og Venstre, samt den beskedne indflydelse vi har fået på regeringsgrundlaget, foreslår jeg, at De genovervejer partiets regeringsdeltagelse. Konsekvensen af at Venstre træder ud af regeringen afhænger af flere ting. Hvis en udtrædelse fører til udskrivelsen af et folketingsvalg, vil det med de nuværende meningsmålinger sandsynligvis føre Venstre til et historisk dårligt valgresultat. Hvis Statsministeren formår at danne en ny regering uden Venstre, vil det give Venstre

---

¹ Mogensen (2023)

tid til at samle sig som parti, og til at forsøge at samle en blå blok. En blå blok, der vel og mærke skal være ledet af Venstre. Den nuværende situation hvor Venstre -ifølge bilag B2- i vælgernes øjne sidder i en regering, der laver politik som Venstre ikke får ære for, risikerer at gentage sig, hvis Venstre ikke er det fremtrædende parti i sin blok.

De kan naturligt også beslutte dem for at blive i regeringen. Der er stadigvæk et par år til senest mulige valgdato, og derfor kan regeringens -og Venstres popularitet naturligvis godt nå at vende. Bliver Venstre i regeringen kræver det, at der kommer mere borgerlig politik fra den, som også i vælgernes øjne udspringer fra Venstre. Man kan udnytte, at Venstre sidder på sundhedsministeriet og lave en reform af sundhedssektoren, der fører til så meget øget privatisering som partiet kan få den øvrige regering med på. Præsenterer sundhedsministeren dette udspil vil det formegentligt i vælgernes øjne- da hun er Venstre-kvinde- blive anset som Venstres værk.

Jeg anbefaler dog, at de vælger at udtræde af regeringen og så tage de tæsk det bringer. Det er givetvis risikabelt at satse på, at Mette Frederiksen kan danne en ny regering, men denne risiko er i mine øjne værd at løbe. Venstre er et regeringssøgende parti og det skal vi blive ved med at være. Men den regering som partiet søger, skal være en borgerlig regering med en Venstre-politiker på statsministerposten.

Vælger de at træde ud af regeringen skal Venstre forme en tydelig politisk profil, både fordelings- og værdipolitisk.

Klar økonomisk profil

Selvom det ud fra undersøgelsen i delopgave B1 kan konkluderes, at en væsentlig del af Venstres stemmer i 2019 gik til LA i 2022, og at disse vælgere prioriterede skattepolitik meget højt, så vil jeg fraråde Dem at efterligne Liberal Alliances skattepolitik. Venstre skal i vælgernes øjne blive set på som et parti, der sikrer strukturel rigdom i Danmark. Vi har historisk været med til at sikre, at Danmark i dag er et af verdens rigeste lande. Dette har bl.a. været med diverse arbejdsudbudsreformer og sænkninger af marginals-katten. Vores økonomiske profil bør i høj grad vise et tydeligt fordelingspolitisk ståsted. Vi skal blive set på som et parti, der ikke misunder rigdomme og kvæler iværksætterlysten og incitamentet til at stræbe efter personlige rigdomme, men som samtidigt sørger for, at det kommer hele befolkningen til gode, når Danmark bliver rigere. Derfor foreslår jeg, at partiet i store træk fortsætter med Claus Hjort-doktrinen, og altså ikke f.eks.

foreslår at fjerne topskatten helt. Det vil distancere os fra Liberal Alliance og imod medianvælgeren, og vi vil altså ikke indhente en stor del af de tabte stemmer hos LA. Selvom vi søger medianvælgeren, bør vi vise, at vi trods alt er et borgerligt-liberalt parti. Derfor anbefaler jeg, at partiet foreslår en afskaffelse af top-top-skatten. Denne skat er for mange vælgere en underlig størrelse, og det har aldrig været en skat Venstre gik til valg på. Ved forslag om afskaffelse af top-top-skat, men fortsættelse med en grad af topskat, kan Venstre placere sig i en medianvælgerposition og eftersom midten er stor i dansk politik, vil det forhåbentligt kunne trække stemmer over i blå blok. Hvis Venstres position som lederen af blå blok genetableres ved at sidde i spidsen for en borgerlig regering eller opposition, kræver det, at partiet i højere grad jagter medianvælgeren end de tidligere Venstre-vælgere, der har søgt mod LA. Altså jagt hellere vælgere i midten end i egen blok. En tydelig økonomisk relativt borgerlig midterposition vil givetvis også kunne indhente en stor del af de stemmer, som partiet har tabt til Moderaterne. Skulle Venstre udtræde af regeringen og Moderaterne fortsætte i en regering med eventuelt Radikale og/eller SF- hvilket naturligvis kan være svært at spå om- vil regeringens politik formegentligt blive mere rød. Med en klar og tydelig økonomisk profil vil Venstre dermed kunne samle stemmer fra Moderaterne, der ikke ønsker en rød regering.

Værdipolitisk profil

Mens det ud fra delopgave B1, kan konkluderes, at stemmerne Venstre tabte til Moderaterne i betydelig grad var grundet fordelingspolitiske årsager, kan det også konkluderes, at mange af stemmerne tabt til Danmarksdemokraterne var grundet værdipolitiske årsager og modstand mod Jakob Ellemann. Jakob Ellemann er ikke længere formand, og Deres profil er væsentlig mere jysk end den tidligere formands. Derfor bør det være lettere for tidligere Venstre-vælgere, der er sprunget til DD at identificere sig med Dem. Jeg antager dog ikke, at modstanden mod Ellemann var den primære årsag til vælgerflugten mod DD. Hvis De ønsker at samle de tabte stemmer til DD tilbage må Venstre tegne en værdipolitik, der er mere højreorienteret end den nuværende. De kunne eksempelvis modsætte dem en CO2-afgift på landbruget fuldstændigt. Det ville nok være populært blandt Danmarksdemokrater, og kunne indhente stemmer i yderområderne i Danmark. Dog vil det sandsynligvis frastøde stemmer i byerne. Så Venstres balance mellem land og by kan blive skævvredet til at distancere sig fra byerne. Et andet forslag kunne være et som Venstre ville kunne udføre i sin nuværende regeringsposition, nemlig at sende asylansøgere til Rwanda. Selvom det er Socialdemokratiets forslag, vil Venstre kunne tage en stor del af æren for, at vil være blevet

gennemført. Her er der dog igen samme risiko for at frastøde nogle af de mindre højre nationale vælgere i partiet, der især befinder sig i byområderne.

De kan også vælge at finde en middelvej. Med den stramme udlændingepolitik, der efterhånden er blevet ført i landet i mange år, og som en meget stor del af partierne ønsker, er det svært for alvor at udmærke sig udlændingepolitisk. Jeg foreslår derfor, at de nedtoner udlændinge- og integrationspolitik i Deres udformning af værdipolitikken. I stedet foreslår jeg, at De viser Venstre som et parti, der bruger sin fordelingspolitiske position i den måske vigtigste værdipolitiske dagsorden: den grønne. Hvis Venstre skal vise sig som et parti, der sikrer strukturel vækst samtidigt med, at landet bliver grønnere, kan det gøres ved at se på de økonomiske fordele, der i fremtiden kan vise sig ved at være dominerende inden for grønne teknologier. Venstre kan foreslå at stifte gæld til fordel for subsidier til grønne teknologier, men med Danmarks beskedne størrelse kan dette være vanskeligt at få succes med i praksis. Jeg foreslår derfor, at Venstre argumenterer for en betydelig, men ikke kvældende CO₂-afgift på landbruget. Dette er den billigste måde at reducere CO₂. Hvis afgiften ikke bliver meget høj, vil den samtidigt ikke føre til at fødevarer bliver væsentligt dyrere. Ved denne strategi vil mange vælgere formegentligt blive hos Danmarksdemokraterne, men til gengæld vil Venstre formegentligt kunne hente stemmer hos Moderaterne og måske LA.

Afsluttende vurdering

Jeg har i dette notat præsenteret en række forslag til hvordan De politisk kan håndtere Venstres dalende vælgertilslutning. Jeg anbefaler, at De udtræder af regeringen og begynder at bygge en klar og tydelig politisk profil op for Venstre. Især anbefaler jeg, at De tegner en fordelingspolitisk profil, der viser Venstre som et borgerligt parti, der kan samle medianvælgeren op. Værdipolitisk skal De træffe et vanskeligt valg. De må beslutte om Venstre skal forsøge at tage de tabte stemmer til Danmarksdemokraterne tilbage, eller om Venstre skal profilere sig som et mindre værdipolitisk højreorienteret parti end DD. Jeg anbefaler, at De værdipolitisk profilerer partiet til venstre for DD, for at undgå at smide ”by-Venstre” væk. Følger De disse råd, er det min vurdering, at Venstre med vil vokse sig større igen og med tiden kunne genvinde statsministerposten.

Med venlig hilsen

Deres særlige rådgiver